

Phần B Chiến Sự

Trận Điện Biên Phủ

(13/3/1954 đến 7/5/1954)

Điện Biên Phủ còn có tên là Mường Thanh nằm về phía Tây của Lai Châu, cách biên giới Lào-Việt khoảng 8km. Đây là vựa lúa và thuốc phiện của miền Trung Du Bắc Việt. Nó cũng là giao điểm của hệ thống đường mòn từ Hoa Nam xuống Trung Việt, từ Thượng Lào qua Lai Châu.

Thung lũng Mường Thanh có chiều dài khoảng 20 cây số, chiều ngang khoảng 6 - 8km vây quanh bởi rừng núi trùng điệp, vì vậy đôi khi người ta còn gọi là “Lòng chảo Điện Biên Phủ”. Con sông Nậm Rốm (Nam Yun) chia đôi thung lũng chảy theo chiều Nam Bắc. Dọc theo sông Nậm Rốm là con đường Liên Tỉnh Lộ số 41. Hai sắc dân Thái và Mèo sống với nghề trồng lúa và thuốc phiện.

Đến cuối năm 1953, chiến tranh Đông Dương đã kéo dài 8 năm, Pháp đã mệt mỏi và muốn tìm một giải pháp có thể chấp nhận được để chấm dứt cuộc chiến nhưng mặt khác họ vẫn muốn duy trì quyền lợi tại Đông Dương. Pháp bổ nhiệm tổng chỉ huy Henri Navarre sang Đông Dương tìm kiếm một chiến thắng quân sự quyết định để làm cơ sở cho một cuộc thảo luận hòa bình trên thế mạnh.

Kế hoạch của bộ chỉ huy Pháp tại Đông Dương là tập trung các lực lượng cơ động tinh nhuệ lại thành các binh đoàn mạnh đánh tiêu diệt các đơn vị chính quy của Việt Minh để làm thế mạnh đàm phán. Vì vậy cứ điểm Điện Biên Phủ được ra đời để án ngữ miền Tây Bắc Bắc Việt, kiểm soát con đường huyết mạch tới Thượng Lào để làm bẫy nhử, thách thức quân chủ lực Việt Minh tấn công và theo kế hoạch của Pháp, quân Việt Minh sẽ bị nghiền nát tại đó.

Về phía Việt Minh, kể từ sau năm 1950 được sự viện trợ quân sự to lớn của Trung Cộng và Liên Xô, đã lớn mạnh rất nhiều, với các sư đoàn (đại đoàn) bộ binh và các trung đoàn pháo binh, công binh đã có kinh nghiệm đánh trận cấp tiểu đoàn, trung đoàn với quân Pháp.

Tướng Giáp nhìn trận Điện Biên Phủ như cơ hội đánh lớn, tạo chiến thắng vang dội và đã chấp nhận thách thức của quân Pháp để tấn công tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ. Do đó Điện Biên Phủ trở thành một điểm quyết đấu giữa Tân Tổng Tư Lệnh Pháp Henri Eugene Navarre cùng Tướng Việt Minh Võ Nguyên Giáp và các cố vấn Trung Cộng.

Lực lượng CSBV:

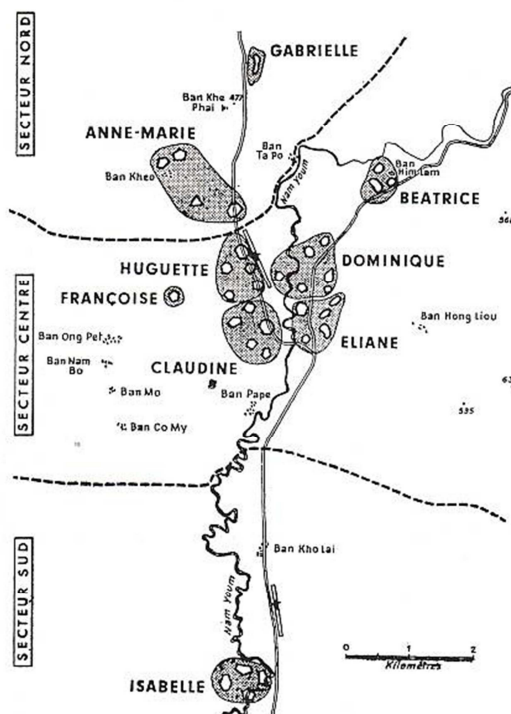
Gồm có 12 trung đoàn bộ binh thuộc các đại đoàn bộ binh (304, 308, 312, 316), 1 trung đoàn công binh, 1 trung đoàn pháo binh 105ly (24 khẩu), 1 trung đoàn pháo binh 75ly (24 khẩu) và súng cối 120ly (16 khẩu), 1 trung đoàn cao xạ 24 khẩu 37ly (sau được tăng thêm một tiểu đoàn 12 khẩu) vốn là phối thuộc của đại đoàn công-pháo 351 (công binh – pháo binh).

- 1/ Sư Đoàn 304 do Hoàng Minh Thảo chỉ huy (Lê Chương làm Chính ủy) gồm Trung Đoàn 57, Trung Đoàn 9, và Trung Đoàn 345.
- 2/ Sư-Đoàn 308 hay Sư Đoàn Tiền Phong do Vương Thừa Vũ làm Tư lệnh, Chính ủy là Song Hào, gồm 3 Trung Đoàn 36, 102 (Thủ Đô), 88.
- 3/ Sư Đoàn 312 do Lê Trọng Tấn làm Tư lệnh, Trần Độ làm Chính ủy, gồm 3 Trung Đoàn 141, 209 (Hoàng Cầm), và 165 cùng Tiểu Đoàn 154 Pháo Binh.
- 4/ Sư Đoàn 316 do Lê Quang Ba làm Tư Lệnh, Chu Huy Mẫn làm Chính ủy gồm Trung Đoàn 174 (Nguyễn Hữu An), Trung Đoàn 98 (Vũ Lăng) và Trung Đoàn 176.
- 5/ Sư Đoàn 351 Công Binh và Súng Nặng.
- 6/ Trung Đoàn 237 Súng Cối 120ly.
- 7/ Trung Đoàn 45 pháo binh 105ly nòng ngắn.
- 8/ Trung Đoàn 367 phòng không.
- 9/ Tiểu Đoàn Hỏa tiễn dã chiến Katyusha. (mới được Trung Cộng trang bị ngày 28/4/1954)
- 10/ 120,000 dân công.

Lực Lượng Trú phòng:

Tổng số khoảng 16,100 quân tính đến ngày 31/3/1954 gồm 12 Tiểu Đoàn, và 7 Đại Đội Biệt Lập, (về sau được tăng viện 4 tiểu đoàn và 2 đại đội lính nhảy dù), 2 tiểu đoàn pháo binh 105ly (24 khẩu - sau đợt 1 được tăng thêm 4 khẩu nguyên vẹn và cho đến ngày cuối cùng được thả xuống rất nhiều bộ phận thay thế khác), 1 đại đội pháo 155ly (4 khẩu), 2 đại đội súng cối 120ly (20 khẩu), 1 tiểu đoàn công binh, 1 đại đội xe tăng 18 tấn (10 chiếc M-24 của Mỹ), 1 đại đội xe vận tải 200 chiếc, 1 phi đội máy bay gồm 14 chiếc (7 máy bay khu trục, 6 máy bay liên lạc trinh sát, 1 trực thăng) Các đơn vị đóng chung quanh 49 cứ điểm và chia ra thành 3 phân khu phòng thủ riêng biệt Bắc, Trung Tâm và Nam.

CONCEPTION ET ORGANISATION DU
CAMP RETRANCHE DE DIEN BIEN PHU

Mỗi phân khu có nhiều trung tâm phòng thủ, hệ thống giao thông hào và hàng rào phòng thủ kiên cố. Tổng cộng gồm 8 cứ điểm phòng thủ chính là:

1/ Phân Khu Bắc.

- Beatrice (Him Lam):** do 3 Tiểu Đoàn Lê Dương trấn giữ là một cứ điểm mạnh nhất của ĐBP cách Mường Thanh gần 3km, nằm án ngữ phía Bắc trên con đường Tỉnh lộ 41 từ Tuần Giáo tới Điện Biên.
- Gabrielle (Độc Lập):** nằm trên một ngọn đồi dài 700 thước, rộng 150 thước cách Mường Thanh 4km do Tiểu Đoàn 5/7 RTA (Bắc Phi) trấn giữ, có 4 khẩu đội súng cối 120ly ngăn chặn hướng từ Lai Châu đến Điện Biên.
- Anne Marie (Bản Kéo):** nằm trên ngọn đồi phía Tây Bắc Sân Bay Cách Khu Trung Tâm 2km do TĐ3 Thái (Tày) trấn giữ.

2/ Phân khu Trung Tâm.

- Eliane:** nằm về phía Đông Nam Căn Cứ, do TĐ1/4 Maroc trấn thủ.
- Dominique:** nằm về phía Đông căn cứ ĐBP do Tiểu Đoàn 3/3 RTA trấn thủ, có một pháo đội 105ly và một ĐĐ Thái tăng cường.
- Huguette:** nằm phía Tây căn cứ do Tiểu Đoàn 2 người Thái, một pháo đội 105ly, một khẩu đội 155ly trấn đóng.

3/ Phân Khu Nam.

g. **Claudine**: nằm về phía Nam của căn cứ.

h. **Isabelle**: nằm về phía cực Nam của căn cứ ĐBP.

Diễn tiến:

Để chống lại các cứ điểm phòng thủ kiên cố của quân Pháp, Việt Minh đã áp dụng chiến thuật “vây lấn” bằng hệ thống chiến hào. Họ đào các giao thông hào dần dần bao quanh căn cứ và lấn dần vào các vị trí phòng thủ của quân Pháp. Các chiến hào này tránh cho bộ đội Việt Minh khỏi bị thương vong vì pháo binh cùng không quân oanh kích và dần dần áp sát vào cứ điểm, rồi làm vị trí bàn đạp tấn công.

Ngày 13/3/1954 là ngày Thứ Bảy, 16.00 giờ, sau 3 tháng vây lấn ĐBP và chuẩn bị, CS bắt đầu pháo khủng khiếp khoảng 9.000 quả đạn pháo binh vào các cứ điểm phía Bắc: Gabriel, Beatrice, Anne Marie và Phi trường. Cuộc Pháo kích này làm cho 2 phi trường trong căn cứ trở thành bất khả dụng.

Đến 17.00 giờ Trung Đoàn 141 và 209 vượt sông tấn công vào Beatrice, 18.30 giờ toàn bộ Ban Chỉ huy cứ điểm bị tử trận. Đến khoảng 20.30 giờ 2 Tiểu Đoàn 10 & 11 phòng thủ cứ điểm bị mất liên lạc. BCH Chiến Đoàn lưu động GM9 chỉ huy căn cứ Trung Tâm bị trúng pháo, 4 sĩ quan tử trận trong những giây phút đầu tiên của trận pháo kể cả Trung tá Gaucher chỉ huy trường cứ điểm Beatrice, vì 2 quả đạn phá sập hầm chỉ huy của họ.

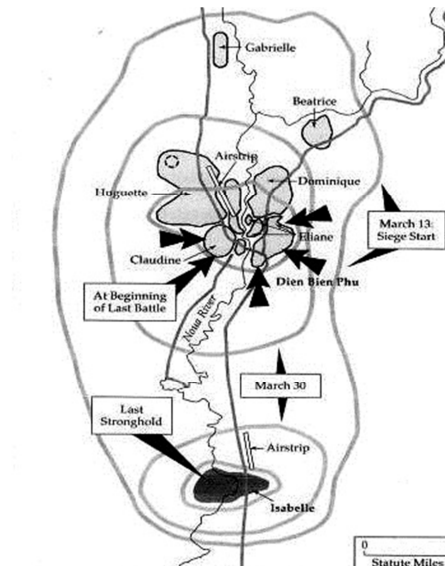
Khoảng 23.30 giờ, căn cứ Beatrice bị tràn ngập, chỉ còn lại khoảng 50 quân nhân chạy qua Dominique.

Ngày 14/3/1954 khoảng 2.00 giờ sáng SĐ308 CSBV pháo liên tục vào cứ điểm Gabrielle, trấn giữ bởi Tiểu Đoàn 5/7 AR (Algerian Rifles)...

TĐ5ND-VN Tiểu Đoàn Trưởng người Pháp là Thiếu tá Botella được thả dù xuống căn cứ ĐBP để tiếp viện. Lúc 17.00 giờ 2 Trung Đoàn 88/SĐ308 và Trung Đoàn 165/312 do Vương Thừa Vũ chỉ huy bao vây cứ điểm Gabrielle. Đến 23.30 giờ, trận tấn công mở màn nhưng quân trú phòng phản công mãnh liệt và đã đẩy lui quân CS trong đợt tấn công đầu. Sang ngày 15/3/1954 lúc trời tờ mờ khoảng 04.00 giờ quân CS mở cuộc tấn công đợt 2 từ hướng Đông với trận địa pháo kinh hồn. Tất cả BCH Tiểu Đoàn phòng thủ cứ điểm Gabriel đều bị tử thương vì pháo dập và cứ điểm bị tràn ngập.

Đến 8.00 giờ, TĐ5ND-VN được điều động để phản công và đụng nặng với Trung Đoàn 88 CS khi cách cứ điểm Gabrielle 800 thước. Phía CS tổn thất khoảng 1500 bỏ xác tại trận. Lúc 08.30 giờ TĐ5ND giải thoát cho tàn quân trong cứ điểm Gabrielle còn lại 14 SQ và 150 binh sĩ trở về căn cứ.

Ngày 16/3/1954 2/3 quân số phòng ngự người Tây tại cứ điểm Anne Marrie phía Tây Bắc ĐBP bỏ trốn đèo ngũ (BT3), số quân còn lại bỏ cứ điểm rút về Huguette.

Trong ngày này, Căn cứ ĐBP được tăng viện TĐ6ND do Thiếu tá Begeard làm Tiểu Đoàn Trưởng và 2 khẩu 105ly. Hoàn tất không vận vào lúc 18.00 giờ. Cũng trong ngày này Đại tá Piroth, chỉ huy trưởng pháo binh của Căn Cứ đã tự sát. Ông là người đã tiên liệu không chính xác rằng nếu quân cộng sản tấn công vào ĐBP, pháo binh của ông sẽ tiêu diệt hết.

Ngày 18/3/1954 một Đại Đội của TĐ5ND được tăng cường cho Huguette. De Castrie cải tổ hệ thống phòng thủ, lập thêm 2 đồn nhỏ giữa Huguette và Dominique.

Ngày 19/3/1954 Pháp tiếp tục thả dù thêm binh sĩ đơn vị TĐ5ND đồng thời tàn thương được một số thương binh.

Tổng kết sơ khởi đến ngày này Pháp có 6 SQ, 15 HSQ và 93 BS chết; 9 SQ, 30 HSQ, 255 BS bị thương; 11 SQ, 31 HSQ, 517 BS mất tích. Chưa kể TĐ5/7 RTA và TĐ3 Thái rã ngũ.

Phân thiệt hại về phía cộng sản rất cao nhưng phe họ thường che đậy.

Từ ngày này, chiến sự tạm lắng xuống, phía CSBV và cố vấn Trung Cộng đẩy mạnh việc đào giao thông hào lẫn vào căn cứ, bổ sung quân số và tiếp liệu.

Ngày 20/3/1954, Tướng Ely, Tổng Tham Mưu Trưởng Pháp bay qua Washington cầu viện (từ ngày 20/3 đến 25/3/1955). Đô Đốc Radford có đề cập đến kế hoạch Vulture, xử dụng 98 Oanh Tạc cơ B-29 và 450 chiến đấu cơ của Mỹ tại căn cứ Clark (Philippines) để hủy hoại tiềm năng của cộng sản.

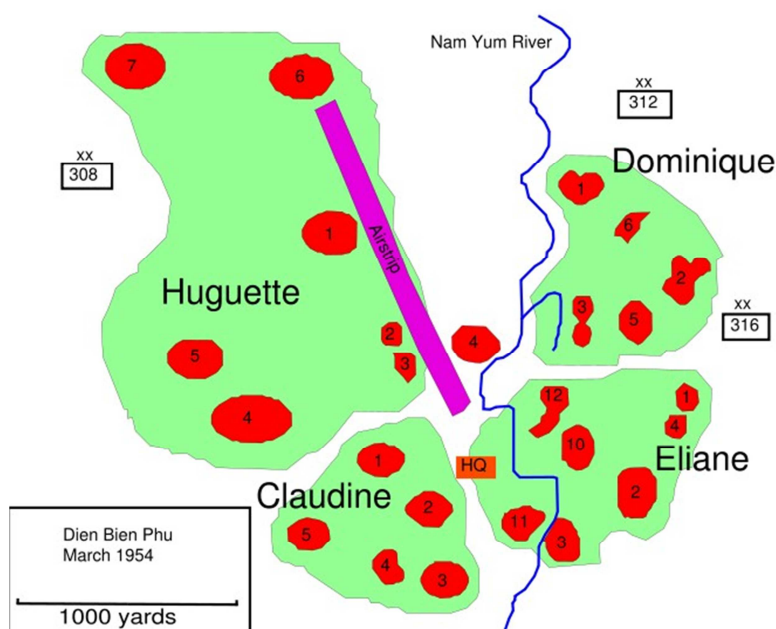
Ngày 24/3/1954, VC bắt đầu gia tăng trận địa pháo và súng phòng không để phá nát phi đạo nên phi cơ không thể lên xuống phi trường được. Đến ngày 27/3/1954 phi trường hoàn toàn không hoạt động được vì Pháo Việt Minh không chế.

Ngày 28/3/1954 Chiến đoàn Dù GAP2 (Groupement Aéroportée Parachutiste No.2) chạm súng mạnh với quân CS khi đơn vị này từ Isabelle di chuyển lên Khu Trung Tâm, theo tài liệu của Pháp: Pháp chết 20 (SQ) bị thương 76 (SQ); CSBV chết 350, khoảng 1000 bị thương. Pháp bắt 40 tù binh, 135 súng đủ loại.

Ngày 30/3/1954 vào khoảng 17.00 giờ, Việt Minh pháo kích dữ dội vào các căn cứ Huguette, Eliane, Dominique và cứ điểm Isabelle. Đến 18.30 giờ các SĐ 312 và 316 đồng loạt tấn công vào các cứ điểm phía Đông. SĐ308 tấn công vào Huguette và phía Tây Tây-Bắc của Phi trường. Trung Đoàn 174/316 của Nguyễn Hữu An tấn công vào Eliane 2, Lính Maroc và Lê Dương Dù dưới quyền chỉ huy của Nicolas phản công quyết liệt, An mất liên lạc với SĐ316. An tung thêm TĐ255 vào trận nhưng bị Pháo của Căn cứ bắn dữ dội nên đến nửa đêm, bị thiệt hại quá nặng mà vẫn không tiến lên được.

Trong khi đó Trung Đoàn 98/316 của Vũ Lăng tấn chiếm Eliane 1 trong vòng 45 phút đánh tan ĐĐ1/4 Maroc rồi tiến đến Eliane 4 thì bị chặn lại. SĐ312 tấn công vào Dominique do TĐ3/3RTA, một pháo đội 105ly và một ĐĐ Thái trấn giữ. Trận đánh bắt đầu lúc 1 Đại Đội của TĐ5ND hoán chuyển với một ĐĐ của TĐ3 Algeria.

Lúc 19.45 giờ Dominique 2 thất thủ, Đại úy Tiểu Đoàn Trưởng Algeria (Garandea) tử trận (bị pháo). 20.00 giờ Hoàng Cầm báo cáo chiếm được mục tiêu (Dominique 2).

Thừa thắng, Lê Trọng Tấn cho Tiểu Đoàn trừ bị 130/209 đánh xuống Dominique 3, Trong lúc đó Vương Thừa Vũ điều động Trung Đoàn 102/302 tăng viện mặt trận phía Đông, Trung Đoàn 36 và 88/308 tấn công cứ điểm 106 và 311; Trung Đoàn 165/312 đánh cứ điểm Dominique 6 phía Bắc phi đạo.

Tại Huguette 7 lúc 20.00 giờ, VM tấn công vào Tiểu Đoàn Thái 2 tan hàng. Pháo đội 105 bị tiêu hủy, khẩu đội 155ly cũng bị hư hại nặng. Một ĐĐ của TĐ5ND-VN vẫn tiếp tục tử thủ.

Ngày 31/3/1954, lúc 04.00 giờ, De Castrie điều động một Tiểu Đoàn của GAP2, phối hợp với Thiết Giáp từ Isabelle lên tăng viện cho mặt trận trung tâm nhưng bị Trung Đoàn 57/304 chặn đánh và bị thiệt hại nặng. Pháp ước lượng khoảng 1000 xác VM bỏ tại trận.

13.30 giờ, BCH tung TĐ8ND, lên phản công và giải tỏa Dominique 2 đến 16.00 giờ, SĐ308 CSBV tung thêm quân, đánh sập lá cờ dữ dội, TĐ8ND phải rút lui. Tại Dominique 5, một TĐ Thái trấn đóng cũng phải rút bỏ.

Tại Eliane 1, Begeard điều động TĐ6ND và một Bộ Phận của TĐ5ND VN tái chiếm lại Elaine 1, nhưng các đơn vị của Trung Đoàn 102/308 và Trung Đoàn 98/312 chống giữ mãnh liệt. Lúc 18 giờ Begeard phải rút lui, để lại trận địa gần 100 xác.

Tại Eliane 2: lúc 8.00 giờ Pháp đưa một đơn vị Thiết Giáp đến chiếm lại. Đến trưa lại Trung Đoàn 102/308 của Hùng Sinh bàn giao với Trung Đoàn 174/316. Tuy nhiên chỉ có 4 ĐĐ của 2 TĐ 54 và 18 tới kịp mặt trận. Lúc 18.30 giờ các đơn vị của Hùng Sinh bắt đầu tấn công vào Eliane 2 nhưng không thành công vì quân trú phòng chống trả mãnh liệt từ những công sự phòng thủ kiên cố của Eliane 2. Trên 300 xác VM bỏ lại trận địa. Vào lúc 22.45 giờ, Trung Đoàn 102/308 của Hùng Sinh lại tấn công Eliane 2 lần nữa.

Tại Huguette 7, lúc 22.00 giờ Trung Đoàn 36/308 tấn chiếm một phần của cứ điểm do một lực lượng hỗn tạp những binh sĩ Việt, Lê Dương và Thái trấn giữ.

Ngày 1/4/1954 BCH căn cứ đưa lực lượng tăng viện từng thiết lên giải vây cho Eliane 2. Giao tranh ác liệt. Một ĐĐ/TĐ6 Dù (BPC) và các Binh sĩ tàn dư của TĐ1 Dù Lê Dương (BEP) do Luccianie chỉ huy chiếm lại một vị trí súng cối 120ly, tu chỉnh lại hệ thống phòng thủ. Đơn vị này được tăng viện thêm một đội súng phun lửa. Phía VM chỉ còn lại khoảng 50 người sống sót.

Một ĐĐ của Lê Dương Dù lên thay thế ĐĐ1/TĐ5ND tại Dominique 7. Lúc 1.00 giờ sáng, SĐ320 CSBV tấn công vào Huguette 6 và 7.

Lúc 4.00 giờ Thiếu tá Clemence tập hợp được khoảng 100 binh sĩ ĐĐ1/TĐ5ND và Lê Dương kéo lên tăng viện cho Huguette 7. Nhờ chiến xa hộ tống, lực lượng này vào được cứ điểm trong khi lực lượng phòng thủ chỉ còn 14 người và Trung úy Spozio thì bị thương nặng.

Lúc 14.00 giờ, VM gửi thêm viện binh và đặt pháo ở Eliane 1, Dominique 1, 2, 6. Pháp cho tăng cường một đơn vị của TĐ6 Dù và Một ĐĐ/TĐ5ND-VN phụ lực với 2 ĐĐ của TĐ1BEP và 1ĐĐ/TĐ6BPC để phòng thủ Eliane 2.

120,000 dân công trong trận Điện Biên Phủ

Tại cứ điểm Françoise (311) phía Tây của Huguette 1km có 2 ĐĐ lính Thái do Chuẩn úy Cante chỉ huy trấn giữ. Lúc 14.00 giờ 2 ĐĐ Thái này đột ngột rã ngũ, Hai Đại Đội của TĐ1/2REI kịp thời kéo đến thu hồi lại các súng cộng đồng và kéo về Huguette. Một số lính Thái này kéo ra đầu hàng Trung Đoàn 88/308, một

số khác gia nhập vào đạo binh dã ngừ (gồm các đạo binh Pháp, Việt, Phi Châu, VM...) khoảng từ 3000 đến 5000 người gọi là “bầy chuột sông Nậm Rốm” sống lẩn khuất trong các địa đạo và căn cứ bỏ hoang, mưu sinh bằng cách trộm cắp các chuyên thả dù và buôn lậu.

Trong ngày này TĐ2 Dù RPC được thả vào căn cứ nhưng chỉ có một ĐĐ đáp được xuống đất. Phần còn lại phải bay về Hà Nội.

Ngày 2/4/1954 sáng sớm khoảng 1.00 giờ Vương Thừa Vũ chỉ huy SĐ308 tấn công và chiếm lĩnh Eliane 2. Tối 4.00 giờ sáng ĐĐ2/TĐ5ND do Trung úy Phú chỉ huy với sự yểm trợ của chiến xa và 1 ĐĐ/TĐ2RPC phản công chiếm lại Eliane 2 nhưng vì áp lực CS quá mạnh nên Trung úy Phú phải rút lui. Phi cơ C119 tham chiến rải thảm bom napalm gây thiệt hại nặng cho Bộ Binh và căn cứ Pháo của VM tại Dominique 1 và Eliane 1.

Lúc 8.05 giờ, Langlais quyết định rút khỏi cứ điểm Huguette 7 và Huguette 6 phải gánh chịu mũi tấn kích. Buổi chiều lại, Trung Đoàn 165/312 bắt đầu tấn chiếm Huguette 6 do 100 lính Lê Dương Dù trấn thủ nhưng không chiếm được. Trận chiến kéo dài suốt đêm, Langlais điều động một Đại Đội Lê Dương Dù và 3 Thiết Giáp kéo lên tăng viện. Sáng ngày 3 tháng 4 Việt Minh phải rút lui với thiệt hại nặng vì hỏa lực chiến xa.

Trong đêm, Hà Nội thả xuống Điện Biên được khoảng 100 Binh sĩ TĐ1 Dù thuộc địa (RCP) tăng viện, đơn vị này thành lập cứ điểm mới là Eliane 3.

Ngày 3/4/1954 Tình hình trong căn cứ rất tồi tệ, mỗi Tiểu Đoàn chỉ còn khoảng 300 người, tăng viện nhỏ giọt không đủ bù đắp cho số thương vong và đào ngũ. Tinh thần binh sĩ Thái xuống rất thấp. 12 binh sĩ Lê Dương tại Huguette 6 đào ngũ.

Lúc 19.00 giờ, Trung Đoàn 165/312 lại tấn công Huguette 6. Pháp phản công bằng chiến xa. Hồi 22.30 giờ lại tấn công đợt nữa nhưng cũng không thành công.

Ngày này Mao Trạch Đông thư cho Bành Đức Hoài phó chủ tịch quân ủy trung ương nói VM cần thêm 4 Trung Đoàn Pháo Binh và 2 Trung Đoàn Công Binh và phải hoàn tất huấn luyện trong vòng 6 tháng. VM cần gọi nhập ngũ thêm khoảng 8 ngàn lính chuẩn bị tấn chiếm Hà Nội năm 1955.

Ngày 4/4/1954 trong đêm, căn cứ được tăng viện 305 quân của TĐ1 Dù Thuộc địa (RCP) của Thiếu tá Brechignac, số quân này thành lập 2 cứ điểm Eliane 10 và D3. Một số chuyên viên tình nguyện cũng được thả vào thung lũng. 3 đợt thả dù (192 người) không thành công vì sự quấy rối của VM tại 2 cứ điểm Huguette 6 và Claudine 4.

Lúc 9.00 giờ, Pháp khám phá ra vị trí súng không giật của VM tại núi Trọc. Pháo binh Pháp tiêu diệt vị trí này và tìm thấy trên 200 xác chết tại phía trước Huguette 6.

Hình chụp ngày 20/11/1953. Lực lượng Nhảy Dù tấn công Điện Biên Phủ

22.00 giờ, chạm súng ở Huguette 6 và Claudine 5. Thời tiết xấu không thả dù TĐ1 được.

Tổng thống Hoa Kỳ Eisenhower tuyên bố không can thiệp vào Đông Dương

Ngày 5/4/1954 lúc 0.30 giờ, Huguette 1, 2 & 5 bị quấy rối. SD312 tấn công vào Huguette 6. Trận đánh kéo dài tới 2.40 sáng. Tăng viện Pháp bắt tay được với đơn vị phòng thủ. Tìm thấy khoảng 1000 xác CS, phía Pháp cũng bị thiệt hại nặng vì pháo.

Đến ngày này Pháp còn các Cứ điểm Epervier (khu chỉ huy) Eliane ở phía Đông, Huguette (6 đồn) ở Tây Bắc, H6 đầu sân bay, H1 ở giữa, H2 và H9 ở phía Nam. H5 và H4 ở Tây Nam; gần sát Bộ Tư Lệnh là Claudine 5 đồn và Junon có 3 cứ điểm.

Ngày 6/4/1954 Tướng Giáp họp hội nghị sơ kết, quyết định siết chặt vòng vây và chuẩn bị đợt tấn công mới. đào thêm giao thông hào, phân chia các trọng điểm chiến lược.

Ngày 7/4/1954 Tiểu Đoàn 2 Lê Dương Dù (2e BEP) nhảy xuống tăng viện.

Ngày 8/4/1954 Tướng Giáp phổ biến lệnh tác chiến mới, xin tăng viện 25 ngàn tân binh và xin Trung Cộng viện trợ thêm một Trung Đoàn phòng không với 67 đại bác 37ly.

Lúc 16.45 giờ, Trung Đoàn 174/316 di chuyển đến triển phía Đông của Eliane 2. VM đào giao thông hào cạnh phi trường và cứ điểm Isabelle.

ĐĐ12/3 Thái đào ngũ tại Huguette 2. Việc rã ngũ này tạo nên sự nghi kỵ giữa các sĩ quan chỉ huy Pháp và các quân nhân Việt nhất là TĐ5ND-VN. Hai ĐĐ trong TĐ5ND VN bị giải giới và xử dụng như lao công chiến trường. 60 lính VM thuộc Trung Đoàn 57 bị giết tại phía Tây Isabelle.

Ngày 9/4/1954 Pháp đề nghị trao đổi tù binh bị thương, hôm sau VM đồng ý nhưng đề nghị 2 địa điểm trao đổi. Pháp đồng ý tại một vị trí.

Quân ủy Trung Ương Trung Cộng hứa cung cấp đầy đủ đạn dược và chuyên viên kỹ thuật về địa đạo cho VM.

2 ĐĐ của TĐ2 Lê Dương được thả xuống Điện Biên Phủ và đưa đến cứ điểm D3, một ĐĐ/TĐ5ND-VN được di chuyển lên Huguette 6. Một đơn vị Maroc thiết lập thêm các cứ điểm Liliane.

Ngày 10/4/1954 Pháp cố gắng tái chiếm Eliane 1, giao tranh ác liệt. TĐ1/2 Dù (RCP) lên thay TĐ6 Dù. Trong đêm này Trung Đoàn 98/316 tấn công E1. Bigeard tập trung quân các Binh sĩ TĐ1 Dù, Bắc Phi, Thái và TĐ5ND-VN phản công lên A1. VM phải rút lui bỏ lại 400 xác.

Ngày 11/4/1954 Chủ Nhật, VM phản công Eliane 1. Bigeard điều động ĐĐ7/2 Lê Dương Dù lên tăng viện E1. Trong ngày 11/4 này, Pháp thả xuống căn cứ tăng viện thêm được 222 quân nhân.

Ngày 12/4/1954 Trung Đoàn 98/316 của Vũ Lăng lại mở đợt tấn công khác vào E1 nhưng không thành công. E1 vẫn tồn tại cho đến ngày cuối cùng.

Navarre nghiên cứu kế hoạch Condor để triệt thoái Điện Biên bằng đường bộ.

Ngày 14/4/1954 Phi đạo bị cắt đứt làm 3 vì địa đạo, hai cứ điểm Huguette 1 & 6 hoàn toàn bị cô lập với Trung Tâm.

Ngày 15/4/1954 số thương binh Pháp không được di tản trở nên tệ hại: 405 người, 286 nằm. Navarre phong De Castrie lên cấp Thiếu tướng.

Ngày 18/4/1954 Langlais quyết định rút bỏ căn cứ Huguette 6. Ely chấp thuận cho Navarre tiếp xúc mật với VM không cần thông báo cho Maurice Dejean.

Ngày 19/4/1954 Navarre báo cho Ely biết sẽ có tin tức của VM trong vòng 1 tuần.

Ngày 22/4/1954 Huguette 1 do Lê Dương phòng thủ bị tấn công. Công điện kêu cứu cuối cùng vào lúc 2.30 giờ ngày Thứ Sáu 23/4/1954.

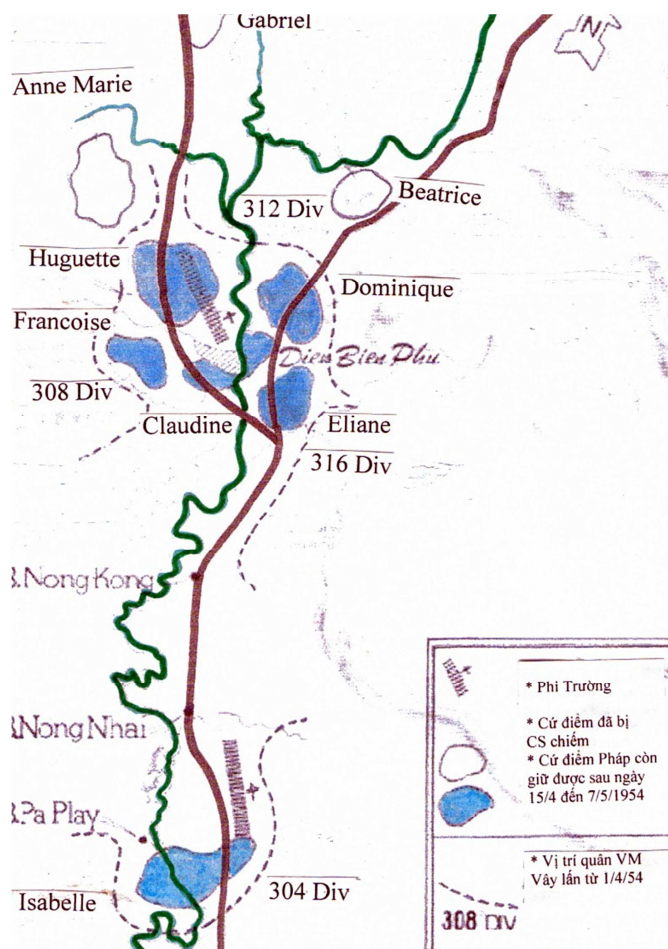
Ngày 23/4/1954 Huguette hoàn toàn thất thủ lúc 2.30 giờ sáng.

Ngày 24/4/1954 Pháp hồi hã cầu viện Mỹ lần nữa nhưng Ngoại Trưởng Dulles trả lời Quốc hội không chấp thuận. Số phận Điện Biên coi như chấm dứt.

Ngày 26/4/1954 Hội Nghị Geneve bắt đầu khai mạc gồm 9 phe tham dự kể cả VM và QGVN.

Ngày 28/4/1954, Mao Trạch Đông biên thư cho Bành Đức Hoài nêu lên mối nguy hiểm Pháp có thể thả dù chặn đường tiếp vận và chuẩn bị bảo vệ trực tiếp vận.

Điện Biên Phủ sau ngày 15/4/1954

Bắc Kinh hứa tặng viện thêm đạn dược, thực phẩm và 18 giàn phóng hỏa tiễn 75ly sáu nòng loại vũ khí tối tân xuất hiện đầu tiên trên chiến trường Đông Dương.

Trong khi đó VM được tăng cường 25000 tân binh để bổ sung sự thiệt hại trong 1 tháng vây hãm ĐBP.

Ngày 30/4/1954 Ngày lễ kỷ niệm thành lập Lê Dương (Camerone). VM pháo kích dữ dội vào Isabelle suốt 1 giờ.

Hàng không mẫu hạm Belleau Wood thay Hàng không mẫu hạm Arromanches. Mang theo phi cơ F14 (Corsair).

Tính đến ngày này Pháp chỉ còn lại 2900 Binh sĩ khỏe mạnh. Tại phía Đông Bắc còn các Cử điểm Dominique 3 do TĐ2 Thái, TĐ1 Algerien và 1 ĐĐ/TĐ6ND giữ. Eliane 1 do một ĐĐ/TĐ5ND-VN của Trung úy Phạm Văn Phú (1933-1975) mới được đặc cách lên Đại úy và TĐ2/1 Dù. Tại E4 đặt Bộ Chỉ Huy của Thiếu tá Bréchnac.

Phía bên ngoài, tại Tuyến Đông Bắc Sư Đoàn 316, tăng cường bởi Trung Đoàn 9/304 vây chặt A1, C1 & C2. Tuyến Đông Sư Đoàn 312 bao vây các cứ điểm 505, 505A, 506, 507, 508 ở sát sông Nậm Rốm, gần khu vực chỉ huy của De Castrie. Trên Tuyến phía Tây Sư Đoàn 308 đánh vào Lillie, Claudine. Tại phía Nam Sư Đoàn 304, ngăn chặn quanh Isabelle không cho rút qua Lào.

**(Trái sang phải) René Cogny (tay cầm cane),
Christian de Castries (không đội mũ), and Henri Navarre**

Ngày 1/5/1954 - Ngày N đã diễn: lúc 20.00 giờ, sau trận địa pháo mở màn, các đơn vị 312 và 316 đồng loạt tấn công vào các cứ điểm Eliane 1 và Eliane 2. Tại Eliane 1, TĐ2/1 Nhảy Dù của Trung úy Leguere đánh xáp lá cà với VM, 20.15 giờ Brechignac cho lệnh ĐĐ1 của Trung úy Periou tăng viện. 2.05 giờ E1 và D3 bị tràn ngập.

Trung Đoàn 98/316 đánh vào C1 vào lúc 19.30 giờ. Pháp phản công xử dụng cả súng phun lửa, nhưng cứ điểm vẫn bị thất thủ trong đêm.

Lúc 20.00 giờ, SĐ316 bắt đầu tấn công vào Dominique và chiếm được cứ điểm này lúc 2.07 giờ ngày 2/5. và sau đó chiếm luôn Eliane 1. Tại Eliane 2, Trung Đoàn 174/316 của Nguyễn Hữu An tấn công ào ạt vào lúc 20.00 giờ nhưng bị đẩy lui, đến 2.50 giờ lại tiếp tục tấn công lần nữa nhưng vẫn không thành công. Lúc 6.45 giờ ngày 2/5/1954 cứ điểm Eliane 2 vẫn đứng vững.

Tại mặt trận phía Đông, SĐ312 trách nhiệm tấn công vào cứ điểm 505 và Dominique 3 (505A). Hai Tiểu Đoàn 165 và 166 của Trung Đoàn 209/312 của Hoàng Cầm tấn công vào 2 cứ điểm này. TĐ6ND của Thiếu tá Thomas cùng binh sĩ Thái và Algeriens của Chenel hết sức cảm cực. Quân Pháp đưa quân từ cứ điểm 507 tung thiết lên tiếp ứng. Hoàng cầm phải cho quân tăng viện vào mặt trận. Lúc 4.20 giờ cứ điểm D3 bị tràn ngập. Tại đây Hoàng cầm cho quân đào giao thông hào hướng về 2 cứ điểm 506 và 507.

Tại mặt trận phía Tây hồi 20.00 giờ ngày 1/5 sau trận địa pháo dữ dội, Trung đoàn 88/308 tấn công vị trí Huguette 5 và 4 ở phía Tây Bắc phi đạo. Huguette 5 do Lê Dương trấn thủ, bị tấn công liên tục cả tuần lễ. Đến 20.05 giờ cứ điểm này bị thất thủ. Lúc 2.00 giờ Trung Đoàn 36/308 đánh vào Huguette 4, cứ điểm này nằm sát ngay phía Tây phi đạo. Lúc 3.05 giờ CS lại tấn công đợt 2 vào H4. Viện binh từ H3 và Lilie 2 giúp giải tỏa một số địa đạo tại phía Nam nên cứ điểm này vẫn đứng vững.

Tại tuyến Nam, Sư Đoàn 304 ngăn chặn quanh Isabelle không cho Pháp rút quân qua Lào. Nhờ thời tiết tốt B29 Mỹ tham chiến oanh tạc dữ dội các vị trí VM nên các mặt trận có vẻ lắng dịu.

Ngày 3/5/1954 lúc 2.50 giờ Pháp được tăng cường một ĐĐ2/1 Dù của Trung úy Marcel Edme với 107 quân nhân. Và được đưa lên tăng viện cho Eliane 2.

Ngày 4/5/1954 thêm một ĐĐ 3/1 BCP của Đại úy Jean Pouget và BCH/TĐ1BCP nhảy xuống Điện Biên Phủ.

De Castrie được thông báo về kế hoạch Albatros (Chim Biển). Dự trù sẽ bắt đầu lúc 20.00 giờ ngày 7/5. VM đã biết một phần kế hoạch này.

Trung Đoàn 36/308 và 3TĐ của Trung Đoàn 88 & 102/308 và 1 TĐ/312 tấn chiếm Lilie rồi tràn xuống H4. Thiếu tá Giraud từ Huguette cho quân tăng viện H4.

Ngày 5/5/1954 lúc 3.35 giờ, Cứ điểm H4 thất thủ. Quân VM chỉ còn cách De Castrie 300m. Trung cộng gọi tăng viện cho VM 18 giàn phóng hỏa tiễn Katiusha 6 nòng.

Ngày 6/5/1954 VM dùng trận địa pháo khuỷu rồi Eliane 4, 10 & 12. Lúc 20.00 giờ ra lệnh bắt đầu tấn công. Hiệu lệnh là tiếng nổ của 1000 kilo chất nổ chôn ngầm dưới căn cứ Eliane 2. Căn cứ này mới được hoán đổi quân. Trung Đoàn 174/316 sử dụng 2 Tiểu Đoàn tấn công chặn đường rút về trung tâm.

Đúng 20.30 giờ, Lê Quảng Ba cho lệnh châm ngòi nổ. Nhưng một tấn thuốc nổ đã không nổ như mọi người trông đợi. Nguyễn Hữu An vẫn cho nổ súng. Sau 15 phút dùng pháo dọn đường, bộ binh bắt đầu xung phong. Giao tranh ác liệt tại 2 căn cứ Eliane 2 và 3.

Command staff at Dien Bien Phu From left:
Maj. Maurice Guirad (1st Bataillon Etranger de Parachutistes/ BEP),
Capt. André Botella (5th Bataillon de Parachutistes Vietnamiens/ BPN),
Maj. Marcel Bigeard (6th Bataillon de Parachutistes Coloniaux/ BPC),
Capt. Pierre Tourret (8th Assault),
Lt.Col. Pierre C. Langlais, Commander at Dien Bien Phu (Groupement Aéroporté 2),
Maj. Hubert de Séguin-Pazzis (Chief of Staff)

Ngày 7/5/1954 lúc 3 giờ sáng, Trung Đoàn 174 chiếm được hầm chỉ huy, bắt sống Pouget và hơn 100 tù binh. 4.30 giờ mặt trận mới im tiếng súng.

Tại cứ điểm C2, Pháp đã tăng cường thêm 6 ĐĐ thuộc TĐ2 Lê Dương Dù và TĐ5ND-VN. Trung Đoàn 98 của Vũ Lăng gặp sự phản kháng mãnh liệt trong từng lô-cốt và địa đạo. Lăng phải điều động thêm viện binh.

6.00 giờ sáng De Castrie xin triệt thoái khỏi căn cứ và được chấp nhận.

7.30 giờ Sư Đoàn 316 mở đợt tấn công cuối cùng chia quân làm 3 mũi tiến vào C2. Mãi tới 9.30 giờ mới giải quyết xong các mục tiêu. Hơn 600 binh sĩ Pháp bị bắt hoặc tử thương. Phía Đông căn cứ hoàn toàn bị thất thủ.

9.00 giờ: tin viện binh từ Na Sản bị đẩy lui. Tướng Giáp ra lệnh cho các đơn vị dứt điểm.

Tại Eliane 10, Không quân Pháp thả bom Napalm nhưng không làm cho Trung Đoàn 165 bị thiệt hại nhiều. Tại 507 Hoàng Cầm bị cầm chân. Bộc phá không phá nổi hàng rào. Mãi tới 15.00 giờ mới chiếm được 507.

Lúc 15.00 giờ, Đ312 bắt đầu vượt qua cầu Mường Thanh đánh sang khu trung tâm. 17.20 giờ Trung Đoàn 209/312 với sự trợ lực của Trung Đoàn 141/312 tiến được vào hầm chỉ huy và bắt sống Tướng De Castrie.

Tại phía Tây, Trung Đoàn Thủ Đô 102/308 cũng diệt được Claudine 5 chỉ cách hầm De Castrie 50m. Nửa đêm 7/5/1954, Chính ủy Lê Chương báo cáo đã bắt sống được Đại tá Lalande và toàn bộ binh sĩ. Ngày 8/5/1954 tin Điện Biên Phủ thất thủ sau 56 ngày bị vây đánh được đón nhận như một quốc tang tại Paris. Lúc 16.45 giờ tại Hội nghị Geneve về Đông Dương, Ngoại trưởng Pháp đề nghị ngưng bắn để tìm một giải pháp hòa bình.

Sự tổn thất: (Theo tài liệu của BCH Pháp)

Phía Quân Bộ Binh Pháp: Kể từ khởi đầu chiến dịch 20/11/1953 đến 7/5/1954 đến khi ĐBP thất thủ tổng cộng số người được tăng cường đến ĐBP là 15,709 người, sau ngày 7/5/1954 còn lại bị bắt làm tù binh 11,721 người trong đó hết 4,436 người bị thương. Phía VMCS cho phép Hồng Thập Tự di tản 858 người bị thương nặng. 4 tháng sau, VMCS chỉ hoàn trả lại cho Pháp 3,290 người, hết 70% đã chết trong trại tù CS. (10,998 prisoners, 7,708 dead or missing 3,290 survivors.)

*** Về Không quân Pháp bị tổn thất:**

- 48 phi cơ bị phá hủy (28 chiếc đang bay, 20 trên phi đạo)
- 167 phi cơ bị hư hại, 2 trực thăng bị phá hủy
- 15 chết, 33 bị bắt, 6 mất tích.

*** Về Hải Quân Pháp tổn thất:**

- 8 phi cơ bị phá hủy, 19 chiếc bị hư hại
- 6 phi công tác chiến chết, 2 phi công bị bắt.

*** Về phía Mỹ:**

- 1 phi cơ C119 bị bắn rơi
- 2 phi công chết và 1 bị thương nặng

* Về phía VMCS, ước lượng khoảng 8,000 chết từ 15,000 đến 20,000 mất tích, có thể chết vì thương tật không được chăm sóc. (theo ước lượng của Pháp)

*** Tù binh**

Theo Jane Hamilton-Merritt thì vào ngày 8 tháng 3, sau khi Việt Minh kiểm tra số tù binh thì có 11,721 binh lính quân đội Liên hiệp Pháp đã bị bắt (bằng 1/3 số tù binh bị bắt trong cả cuộc chiến), trong đó 4,436 người đã bị thương. Trong số người bị bắt làm tù binh có 3,290 người (phần lớn mang quốc tịch Pháp) được trả tự do. Có những người Hmông bị những người cộng sản Việt Nam bắt giữ từ năm 1954 cho tới tận

25 năm sau, năm 1979 khi Trung Cộng có chiến tranh với Việt Nam mới được trả tự do, chẳng hạn như Yang Mi Cha bị Việt Minh bắt giữ khi ông ta đang phòng thủ Sở chỉ huy Điện Biên Phủ.

Tháng 1-1954, Phó Tổng thống Mỹ Nixon đến Điện Biên Phủ quan sát trận địa.

Tiểu Đoàn 5 Nhảy Dù diễu hành tại Nha Trang năm 1955 sau ngày chiến thắng quân Bình Xuyên tại Sài Gòn

Tài liệu tham khảo:

- Dien Bien Phu trên website: dienbienphu.org/english/index.htm.

- Từ Điện Biên Phủ tới Geneva (Cuộc Thánh Chiến chống cộng) của Chính Đạo, Văn Hóa xuất bản tại Houston Texas năm 2004.

- Battle of Dien Bien Phu from Wikipedia, the free encyclopedia.

- Và phỏng vấn các chiến hữu Nhảy Dù.

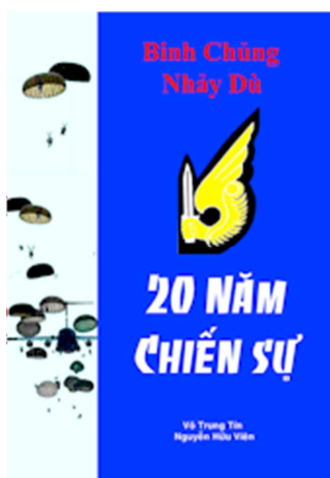

Trích và cập nhật từ quyển “20 Năm Chiến Sự” - Binh chủng Nhảy Dù
Tác giả:

Đại úy Võ Trung Tín Tiểu đoàn Truyền Tin SĐND – 714-856-9202
Đại úy Nguyễn Hữu Viên Tiểu đoàn 3 Nhảy Dù – 714-897-1435
1246 S. Huron Dr. Santa Ana CA 92704
Email: 20namchiensu@gmail.com

Tổng Phát Hành: **Mr. Hải Võ**
1246 S. Huron Dr. Santa Ana CA 92704
Tel: 714-856-9202. Email: 20namchiensu@gmail.com
Giá quyển sách: **\$40.00USD** (Ngoài Hoa Kỳ: **\$50.00USD**)

Nguồn: Internet E-mail by Võ Trung Tín chuyển

Đăng ngày Chúa Nhật, July 17, 2016
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH